

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра романської філології

**СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАПОЗИЧЕНЬ В
ІСПАНСЬКІЙ МОВІ**

Кваліфікаційна робота

на здобуття ОС «бакалавр»
студентки IV року навчання
галузі знань 03 «Гуманітарні науки»,
спеціальності 035 «Філологія»,
спеціалізації 035.051
«Романські мови та
літератури (переклад включно),
перша - іспанська»,
ОП «Іспанська мова та переклад, англійська
мова та друга романська мова»,

Оксани ЖИЛИ

Науковий керівник:

к. філол. н., доцент кафедри романської
філології

Наталія ЧОРНА

Рецензент:

к. філол.н., асистент
кафедри романської філології

Ірина МОРЕНЕЦЬ

«Допущено до захисту»

Протокол № 9 засідання кафедри
романської філології від 19 квітня 2024

Завідувач кафедри _____ **Ірина СИТДИКОВА**

Київ-2024

АНОТАЦІЯ

Жила О. О. Структурно-семантичні особливості запозичень в іспанській мові. - Бакалаврська робота на здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 035 «Філологія» освітньої програми «Іспанська мова та переклад, англійська мова та друга романська мова». - Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, 2024.

Бакалаврська робота присвячена дослідженню явища запозичення в іспанській мові, що є актуальним з огляду на постійний розвиток суспільства та швидкі зміни у світі, які вимагають нових термінів для пояснення нових явищ. Об'єктом дослідження є іншомовні лексичні одиниці, що увійшли в іспанську мову, а предметом – характеристика цих запозичень. Метою дослідження є вивчення явища запозичень в іспанській мові, зосереджуючись на їхньому загальному характері, причинах виникнення та адаптації. Особливу увагу приділено структурно-семантичному аналізу запозичень з англійської та французької мов, а також запозичень, що виникли у зв'язку з війною в Україні. Методологічні підходи включають аналітично-описовий, вибірковий, порівняльний методи, метод безпосереднього лінгвістичного спостереження та опису, метод класифікації, метод аналогії та метод пояснення. Структура дослідження включає вступ, два основні розділи та висновки. Перший розділ присвячений загальному аналізу запозичень як мовного явища, включаючи визначення поняття, причини виникнення, етапи асиміляції та роль неологізмів. Другий розділ містить структурно-семантичний аналіз конкретних запозичень в іспанській мові, зокрема англіцизмів, галліцизмів та запозичень, які виникли в контексті війни в Україні. Завершується дослідження висновками, що підсумовують основні результати роботи.

У результаті проведеного дослідження було встановлено, що процес запозичення є ключовим для розвитку сучасної іспанської мови, відображаючи динамічні соціокультурні зміни та глобальні впливи. Аналіз запозичень продемонстрував різноманітність механізмів асиміляції та інтеграції нових лексичних одиниць. Було виявлено, що запозичені слова проходять кілька етапів

адаптації, включаючи фонетичні, морфологічні та семантичні зміни, перш ніж стати повноцінною частиною іспанської лексики. Результати дослідження підкреслюють важливість запозичень у збагаченні словникового складу іспанської мови та їхню роль у відображенні сучасних реалій.

Ключові слова: *запозичення, асиміляція, мовні контакти, неологізми, англіцизми, галліцизми.*

ABSTRACT

Zhyla O. O. Structural and semantic peculiarities of loanwords in Spanish. - Bachelor's thesis for a bachelor's degree in the specialty 035 «Philology» of the educational and professional program «Spanish language and translation, English and Second romance language». - Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, 2024.

The bachelor's thesis is dedicated to the study of the phenomenon of loanwords in the Spanish language, which is relevant considering the constant development of society and rapid changes in the world that require new terms to explain new phenomena. The object of the study is foreign lexical items that have been included in the Spanish language, and the subject is the characteristics of these borrowings. The aim of the study is to investigate the phenomenon of loanwords in the Spanish language, focusing on their general nature, causes of creation and adaptation. Particular attention is paid to the structural and semantic analysis of loanwords from English and French, as well as loanwords that have arisen in connection with the war in Ukraine. Methodological approaches include analytical and descriptive, selective, comparative, direct linguistic observation and description, classification, analogy, and explanation methods. The structure of the study includes an introduction, two main chapters and conclusions. The first section is devoted to a general analysis of loanwords as a linguistic phenomenon, including the definition of the concept, reasons for its occurrence, stages of assimilation and the role of neologisms. The second section contains a structural and semantic analysis of specific borrowings in Spanish, including anglicisms, gallicisms, and loanwords that have arisen in the context of the war in Ukraine. The study finalizes with conclusions summarizing the main results of the work.

The study showed that the process of loanwords is key to the development of the modern Spanish language, reflecting dynamic socio-cultural changes and global influences. The analysis of loanwords demonstrated a variety of mechanisms of assimilation and integration of new lexical items. It was discovered that loanwords go through several stages of adaptation, including phonetic, morphological and semantic

changes, before becoming a full-fledged part of the Spanish lexicon. The results of the study emphasize the importance of borrowings in enriching the Spanish vocabulary and their role in reflecting modern realities.

Keywords: *loanwords, assimilation, language contacts, neologisms, anglicisms, gallicisms.*

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ЗАПОЗИЧЕННЯ ЯК ЗАГАЛЬНЕ МОВНЕ ЯВИЩЕ	10
1. 1. Поняття «запозичення» у лінгвістиці.....	10
1. 2. Причини виникнення запозичень та лінгвосоціальні чинники їх адаптації.....	13
1. 3. Етапи асиміляції запозичених слів.....	17
1. 4. Роль неологізмів у процесі запозичення в іспанській мові.....	21
Висновки до першого розділу.....	23
РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЗАПОЗИЧЕНЬ В ІСПАНСЬКІЙ МОВІ	24
2. 1. Англіцизми в іспанській мові. Спенгліш — явище мовної взаємодії між культурами.....	24
2.2. Запозичення з французької мови.....	36
2.3. Особливості запозичень пов'язаних з війною в Україні.....	43
Висновки до другого розділу.....	45
ВИСНОВКИ	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	49
СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ	53

ВСТУП

Розвиток суспільства впливає на збагачення та зміни лексики кожної мови. Сучасний світ швидко змінюється, створюючи нові явища та процеси, які потребують нових термінів для пояснення. Це призводить до постійних змін у мові. Люди переймають певні аспекти з інших мов, щоб пояснити нові явища власною. Слова з інших мов, відомі як запозичення, часто використовуються для опису нових реалій, для яких в мові немає відповідного терміна. Щоб запозичене слово стало частиною мови, воно мусить пройти чергу адаптаційних процесів і зазнати графічних, морфологічних, та фонетичних змін. Іспанській мові, як і будь-якій іншій, притаманне це явище. Її лексичний склад постійно збагачується за рахунок запозичень з інших мов, що відображається у великому розмаїтті слів та виразів.

Протягом тривалого часу мовні запозичення активно вивчаються мовознавцями, які систематизують та аналізують їх.

Актуальність дослідження запозичень полягає в тому, що процес запозичення є важливим явищем, яке активно впливає на розвиток мови та відображає соціокультурні зміни сучасному суспільстві. В умовах глобалізації і швидкої інформаційної обміну запозичення стає невід'ємною складовою мовного розвитку.

Об'єктом дослідження є іншомовні лексичні одиниці, що увійшли в іспанську мову через процес запозичення.

Предметом є характеристика запозичень у сучасній іспанській мові.

Метою роботи є дослідження явища запозичень у іспанській мові з урахуванням їхнього загального характеру, причин виникнення та адаптації, а також структурно-семантичного аналізу запозичень з англійської та французької мов та тими, що виникли у зв'язку з війною в Україні.

Для досягнення цієї мети було сформульовано низку завдань:

1. Дослідити поняття «запозичення» у лінгвістиці та його особливостей.

2. З'ясувати причини виникнення запозичень та лінгвосоціальні чинники їх адаптації з огляду на іспанську мову.
3. Розглянути етапи асиміляції запозичених слів.
4. Проаналізувати роль неологізмів у процесі запозичення.
5. Провести структурно-семантичний аналіз запозичень в іспанській мові, зокрема англіцизмів та галліцизмів.
6. Розглянути особливості семантичних запозичень, пов'язаних з війною в Україні.
7. Систематизувати та узагальнити отримані результати для побудови висновків до кожного розділу та роботи в цілому.

Методами для вирішення поставлених задач є: аналітично-описовий метод для аналізу конкретних запозичених слів, їх структури, значень та вживання в різних контекстах; вибірковий метод для виділення конкретних прикладів запозичень; порівняльний метод для виявлення загальних тенденцій та відмінностей; метод безпосереднього лінгвістичного спостереження та опису для докладного аналізу вживання запозичених слів у різних текстових контекстах; метод класифікації для систематизації різних типів запозичень у мові; метод аналогії для виявлення загальних закономірностей; метод пояснення для розуміння причин та механізмів, які стоять за виникненням та розповсюдженням запозичень у мові.

Новизна роботи полягає в комплексному підході до вивчення запозичень в іспанській мові, що включає структурно-семантичний аналіз, а також дослідження сучасних лінгвістичних явищ, таких як англіцизми та новітніх запозичень, пов'язаних з сучасними геополітичними подіями, такими як війна в Україні. Дослідження охоплює різні етапи асиміляції запозичених слів та враховує лінгвосоціальні чинники, що впливають на їхню адаптацію, а також особливу роль неологізмів у цих процесах. Такий підхід дозволяє краще зрозуміти динаміку мовних змін та культурний обмін між різними мовними спільнотами, що робить внесок у сучасну лінгвістику.

Практичне значення роботи полягає в тому, що її результати можуть бути використані для покращення розуміння процесів запозичення та асиміляції іншомовних слів в іспанській мові, що має важливе значення для перекладачів, лінгвістів, та викладачів іспанської мови. Зокрема, дослідження структурно-семантичних аспектів запозичень, а саме англіцизмів, галліцизмів та специфічних неологізмів, пов'язаних з сучасними подіями, такими як війна в Україні, сприяє точнішому перекладу, викладанню та використанню мови у різних комунікативних контекстах.

РОЗДІЛ 1. ЗАПОЗИЧЕННЯ ЯК ЗАГАЛЬНЕ МОВНЕ ЯВИЩЕ

1. 1. Поняття «запозичення» у лінгвістиці

Зараз ми живемо у світі, де все змінюється дуже швидко. Виникають нові процеси та речі і для того, щоб їх пояснити, нам потрібні нові терміни. Через це разом зі світом змінюється і мова. Процес змін у мові відбувається постійно. Люди «позичають» певні ознаки з інших мов, щоб мати змогу пояснити різноманітні нові явища своєю мовою. Слова з інших мов, які зазвичай називають запозиченнями, можуть слугувати для позначення нових реалій, для яких у самій мові немає відповідного терміна. Через це запозичення - невід'ємна властивість всіх мов світу.

Сучасна лінгвістика звертає увагу на питання, що пов'язані з процесами взаємодій мов та культур, спричинених змінами у всіх областях існування. При вивченні складової мови, потрібно звертати увагу на дійсні закономірності в історії розвитку мови та різні економічні, політичні, соціальні, та культурні обставини, в яких соціум розвивався та взаємодіяв з іншими спільнотами.

На думку професора Джорджа Буре [20], мови змінюються, зазвичай дуже повільно, іноді дуже швидко. Існує багато причин, чому мова може змінюватися. Однією з очевидних причин є взаємодія з іншими мовами.

Протягом наукових досліджень мовних контактів одним із головних завдань було знайти термін, який міг би позначити будь-який тип мовного обміну, що може відбуватися між двома або більше мовами, пов'язаними між собою з таких причин як географічна близькість чи співіснування на одній території. Труднощі з пошуком такого терміна пов'язані з великою кількістю явищ, які він мав позначати: наукові слова, що передаються з однієї мови в іншу; висловлювання, що виникають у ситуаціях білінгвізму, а отже, безпосереднього контакту між двома мовами; перенесення, які можуть стосуватись не лише лексики, але й інших граматичних ознак [41, с. 14-15].

Термін «préstamo» (з ісп. — запозичення) в загальному означає «дія позичання» або «сума грошей чи річ, яка позичається». В лінгвістиці — лінгвістичний елемент, який одна мова бере з іншої, включаючи його в себе в початковій формі або в перетвореному вигляді [50]. Також це можна вважати як один із способів збагачення лексики мов.

Характеристика запозичення як мовного елемента має за мету пряме перенесення елемента з однієї мови в іншу і не є перекладом або калькою [23]. На відміну від кальки (або запозиченого перекладу), яка є словом або словосполученням, значення якого запозичене з іншої мови шляхом дослівного перекладу існуючих слів або словотворчих коренів мови-реципієнта, запозичення не перекладається.

Ампаро Уртадо У своїй праці «Traducción y Traductología» [17, с. 240] розрізняє кальки та запозичення, пропонуючи їх визначення.

Калькування — прийом перекладу, який полягає в дослівному перекладі іноземного слова або синтагми; може бути лексичним або структурним.

Запозичення — прийом, який полягає в інтеграції слова або виразу з іншої мови.

Словник Королівської іспанської академії RAE його описує як «елемент, зазвичай лексичний, який одна мова бере з іншої» [51].

Іспанський науковець Гомес Капуз [25, с.18-21] зібрав деякі з основних визначень терміна «запозичення», запропонованих протягом 20-го століття вченими з різних галузей знань, які він узагальнив таким чином: «форма вираження, яку одна мовна спільнота отримує від іншої» (італійське мовознавство), «перенесення або прийняття мовного знака з однієї мови в іншу, що передбачає збагачення лексичного інвентарю однієї мови за рахунок інвентарю іншої мови» (німецьке мовознавство), «мовний елемент (зазвичай лексичний), який мова запозичує з іншої, або адаптуючи його в первісному вигляді, або наслідуючи його та трансформуючи в більшій чи меншій мірі» (іспанське мовознавство) та ін.

Термін «запозичення» тісно пов'язаний із терміном «мовний контакт». Український доктор філологічних наук О. Селіванова [11] стверджує, що мовний контакт – це «процес взаємодії мов, вплив однієї мови на іншу або їх взаємний вплив, що призводить до змін їх лексики і граматичної системи, а в аспекті мовної ситуації в регіоні – до її зміни».

Найбільш активною з боку запозичень є лексична група. Також вона вважається найбільш некерованою, тому що мовознавча наука не є спроможна швидко проаналізувати нові терміни-слова, що з'явилися у мові.

Гомес Капуз [25, с. 19] виокремлює спільні риси різних визначень поняття запозичення (тут і далі переклад наш): «передача елементів - зазвичай лексичних, хоча й не завжди [...] - між двома мовами або мовними спільнотами, з певною видозміною цього елемента [...], прийняттям його мовою-реципієнтом і концепцією запозичення як процесу». Автор підкреслює, що:

- передача не обов'язково є відбуватися лише між визнаними мовами, але й між діалектами;
- елементи, перенесені в мову-реципієнт, не обов'язково повинні обмежуватися лише лексичною сферою, хоча відбувається це найчастіше, але можуть впливати на будь-який інший мовний рівень;
- термін «запозичення» має певну полісемію в понятті, оскільки його можна розуміти як перенесений елемент або як процес перенесення.

Бермудес Фернандес [29, с. 25] пропонує досить широке визначення запозичення, щоб врахувати всю складність проявів цього явища: «запозичення - це будь-яка мовна особливість (лексична, синтаксична, семантична, морфологічна, фонологічна або формальна), яку мовна система Б (реципієнт) запозичує, адаптує або перекладає з мовної системи А (донора) і яка раніше не існувала в Б».

Левандовський [33, с. 271] характеризує запозичення як перенесення знака з однієї мови в іншу, при чому функції елементів зберігаються або як збагачення лексики однієї мови чи діалекту чи ідіолекту на основі лексики іншої мови, діалекту чи ідіолекту.

Згідно з Кемпбелл [21, с. 62], запозичення — це позичені елементи, серед яких фонема, граматичні морфеми, синтаксичні моделі, семантичні асоціації, дискурсивні стратегії тощо. Всі ці елементи можуть переходити з однієї мови в іншу, тому зрозуміло, чому їх нелегко розпізнати або ідентифікувати з точки зору носія мови. Поняття запозичення передбачає певний ступінь білінгвізму; отже, мова, що надає запозичений мовний матеріал, називається мовою-джерелом, а мова, що приймає запозичення, називається мовою-реципієнтом.

Зазвичай запозичення включає в себе лексичні, граматичні та стилістичні особливості. Частіше запозичуються слова. Також запозичуються синтаксичні та фразеологічні вирази, проте рідше. Так само відбувається запозичення окремих звуків та словотворчих морфем (суфіксів, префіксів, коренів). Запозичення трансформується під систему мови-реципієнта. Існує два основні способи засвоєння запозичень в іноземну мову. З одного боку, воно може бути засвоєне без будь-яких змін. З іншого — може бути більш-менш адаптоване до структури нової мови. Іноді запозичені слова настільки поглинаються новою мовою, що іншомовне походження цих слів часто не помічаються носіями мови та викривається лише після етимологічного аналізу.

Класичними прикладами запозичення в іспанську мову є проникнення арабізмів під час мусульманського панування на Піренейському півострові; поглинання слів франкомовного походження з Середньовіччя і епохи Просвітництва; засвоєння італізмів в епоху Відродження або масове запозичення англіцизмів, починаючи з 19 століття, як наслідок політичного, економічного та культурного впливу англосаксонського світу в Новий час [28].

Отже, запозичення - засвоєння елементів однієї мови іншою.

1. 2. Причини виникнення запозичень та лінгвосоціальні чинники їх адаптації

Мова безперервно змінюється, і це відбувається під впливом багатьох факторів.

Зміни у мові почали відбуватись під час встановлення міжкультурних зв'язків під впливом багатьох соціальних, культурних чи історичних чинників, що призводять до взаємодії народів, і, відповідно, їх мов. До цих контактів відносяться торгівля, наукова, культурна та військова діяльність, що тягнеться з давніх часів.

Український науковець М. Кочерган [7, с. 187] стверджує, що також мовні контакти можуть встановлюватись:

- під час окупації територій;
- при поневоленні на певних територіях корінного населення;
- серед населення, що мешкає на одній території, але спілкується різними мовами;
- в процесі опановування іноземної мови у школі.

Припускаємо, що найпершою причиною появи іншомовної лексики є те, що народи в своєму історичному і культурному розвитку могли контактувати з племенами, які проживали на сусідніх територіях, або зазнавати впливу короткочасної чи тривалої колонізації або захоплення їхніх територій ворожими етнічними групами [4, с. 26].

Внаслідок мовних контактів виникають запозичення. Причина запозичення зумовлена самою потребою носіїв мови позначити певне поняття, яке нещодавно увійшло в їхнє життя і досвід, і для позначення якого в їхній мові немає відповідного слова.

На думку Есенової Е. Й. [5, с. 47] головною та провідною причиною запозичення слів є потреба у потрібних засобах для того, щоб мати змогу позначати нові предмети та поняття і удосконалювати мову як інструмент спілкування та обміну ідеями. Також вона додає, що запозичення іншомовних слів може відбуватись і тоді, коли мова-реципієнт вже має слова для номінації понять. Проте, певні слова запозичуються з інших мов тому, що вони краще і чіткіше виражають певні відтінки вже наявних в певній мові слів.

За з українським дослідником С. В. Семчинським [12, с. 45], запозичення з'являється в як результат дії лінгвістичних та екстралінгвістичних чинників. До

лінгвістичних відносяться граматична будова мов та генетична спільність. До екстралінгвістичних — суспільно-політичні, історичні, географічні, психологічні та культурні фактори.

Також, Н. Босак і В. Печерська [2, с. 43-45] до мовних (лінгвістичних) причин додають:

- прагнення до нововведення та чіткості мовних засобів;
- необхідність висловити сенс, аналог якого відсутній в мові-реципієнті.

До немовних (екстралінгвістичних) авторки відносять:

- вплив штампів чи стереотипів з іноземних країн;
- вживання запозичень з ціллю презентації власної вихованості та освіченості;
- мета зробити текст більш актуальним.

Л. Архипенко [1, с. 5-6] називає дві групи причин запозичення лінгвальними та екстралінгвальними:

За авторкою, лінгвальні включають в себе:

- потреба у номінації нових понять;
- необхідність в розмежуванні подібних за смыслом понять;
- прагнення замінити словосполучення однослівними термінами.
- тенденція до нових назв через моду на запозичення.

Екстралінгвальні включають в себе такі причини:

- наукові;
- суспільно-політичні;
- соціально-психологічні;
- культурні.

Секо [44, с. 256] згадує багато причин входження іншомовних слів у різні мови. З одного боку, необхідно позначити нову річ, яка приходить ззовні і яка не має іншої назви, крім тієї, яку вона вже має; з іншого боку, певне слово вже може мати свій відповідник в іншій мові, але мовець ігнорує його, або, навіть якщо він його знає, віддає перевагу іноземній. Також автор зазначає, що причини також відповідають певним потребам, наприклад, економії та зручності *clip* (англ.)

замість *sujetapapeles* (ісп.); або зацікавленість у новому, що вимагає прикрасити дискурс якимось «авангардним» звучанням (наприклад, *glamour* (англ.)); або вираження нюансу чи точності, яка не має власного позначення в мові, в яку запозичується слово мові (наприклад, *stick* (англ.) у гольфі замість *palo* (ісп.).

Інша причина — намір надати дискурсу сучасного, свіжого, нового, оригінального та інтернаціонального стилю, а також підкреслити те, що говориться, і подати інформацію в приємний спосіб [39, с. 64].

Сала [43, с. 141] зазначає, що для того, щоб відбулось запозичення слова з іншої мови, необхідною умовою є усвідомлення мовцем того, що деякі слова однієї мови не мають адекватних відповідників в іншій мові. Це змушує мовця намагатися заповнити лексичну прогалину, яка може проявлятися в повній відсутності певних слів, або лише певних смислів.

Зараз здебільшого мова змінюється під впливом іноземної культури в різні сфери, де вона відіграє головну роль. Найбільш розвинені країни, ті, які мають сильну економіку та ті, які мають великі досягнення в сферах науки та культури мають значний вплив на розвиток менш розвинених. Це спричиняє популярність мови «країни домінанта» і та впливає на її використання іншими.

Наприклад, сьогодні найсильнішою державою в розвитку сфери ІТ на даний момент є Сполучені Штати Америки, отже, лексика пов'язана з цією сферою здебільшою включає в себе слова англійського походження у більшості мов світу. Популярність іноземного мистецтва як музики, літератури, кіно та закордонних туристичних подорожей впливають на виникнення і розвиток нових вербальних та писемних контактів з багатьма мовами, що підвищує інтерес до їх вивчення мов та переймання нових слів.

У таких сферах, як мода, музика, їжа та розваги, часто запозичують специфічні терміни з інших мов, щоб передати відчуття сучасності, елегантності чи трендовості. Вплив цих сфер може призвести до запозичення іншомовних слів у повсякденну мову для опису нових популярних стилів, тенденцій чи культурних елементів, що набули популярності.

У таких прогресуючих галузях, як наука, медицина, техніка та інших спеціалізованих галузях часто з'являються нові терміни і поняття, які можуть не мати точних еквівалентів у мові перекладу, тому іноземні терміни запозичуються, щоб заповнити цю прогалину в словниковому запасі та передавати складні та специфічні ідеї.

Термінологія прагне до єдності, та що її запозичення з різних мов сприяє взаєморозумінню науковців. У науках часто використовують запозичені слова, набагато більше, ніж у літературній. На відміну від звичайних слів рідної мови, які потрібно спеціально відокремити, щоб вони стали термінами, запозичені слова вже готові до використання як терміни [13, с. 198].

Потрібно зауважити, що поп-культура відіграє важливу роль у перенесенні термінів з однієї мови на іншу. Поширення фільмів, музики, телевізійних програм та інших розважальних медіа сприяє засвоєнню іншомовних слів і словосполучень з чужих мов.

Ще одна причина виникнення запозичення на лексичному рівні це міжнародна торгівля. Саме через міжнародну торгівлю країни вимушені співпрацювати між собою та застосовувати спільні терміни щоб описувати послуги та товари. У такий спосіб будь-яка країна може позичає вирази і слова з мов своїх торгових партнерів [16, с. 66].

Комерційні, фінансові та ділові терміни часто запозичуються для полегшення спілкування в бізнес-середовищі.

1. 3. Етапи асиміляції запозичених слів

Безсумнівно, запозичення значно впливають на розвиток будь-якої мови.

Запозичення — це процес складний. Його ціллю є перетворення іншомовного слова відповідно до фонетичних та граматичних законів мови-реципієнта.

Асиміляція — це процес зміни запозиченого слова. Процес асиміляції запозичень включає зміни звукової форми, графічної та морфологічної структури, граматичних характеристик, значення та вживання.

Л. Лісогуб [8, с. 85-88] розділяє адаптацію запозичень на три напрями:

- 1) фонетичний – адаптація звукового складу запозиченого слова до фонетичних стандартів мови;
- 2) лексичний – приєднання слова до лексико-семантичної системи;
- 3) морфологічний – включення слова до граматичної системи мови.

Цей процес асиміляції (адаптації) завершується виникненням нового слова для мови-реципієнта, через це запозичення це один із способів збагачення словникового запасу. Згодом певні запозичені слова, що позначають суспільно важливі, життєво необхідні, загальновідомі поняття, приєднуються до лексичного складу мови й співіснують у ньому з питомими словами, і їхнє іноземне походження з часом перестає бути явним. Слова мають можливість асимілюватися повною мірою та втратити вигляд слова, яке прийшло з іншої мови.

Розрізняють три типи асиміляції:

1. Повна асиміляція слова — слідує всім фонетичним, графічним, структурним стандартам мови-реципієнта;
2. Часткова асиміляція — можуть не підлягати певним нормам, наприклад, не асимілювати свою граматичну форму; фонетичну чи графічну сторони;
3. Неасиміляція — мають свої еквіваленти в мові-реципієнті та існують в ній як варваризми.

Неасимільовані слова відрізняються від асимільованих вимовою, написанням, частотністю, семантичною структурою та сферою вживання.

Рівень асиміляції залежить від того, як довго воно використовується та його частотності.

Стверджується, що запозичення можуть мати різний ступінь асиміляції. Запозичення можуть бути неасимільованими, виявляючи певний опір цільовій мові. З іншого боку, вони можуть бути майже повністю асимільовані, що свідчить про високий ступінь інтеграції в цільову мову. Якщо асиміляція завершена, слово більше не вважається запозиченим.

Усні запозичення в результаті мовних контактів засвоюються повніше і за менший період часу, ніж літературні, тобто запозичення через письмо.

Вважається, що суттю запозичення є саме ті зміни, які реалізуються у морфологічній та словотвірній будові слова та звуковому складі. А на характер запозичення як процесу впливає етимологія іншомовного матеріалу, його його значення, структури, способу проникнення, сфери вживання, часу запозичення.

Адаптація іншомовного матеріалу до системи мови-реципієнта є важливою, тому що це має на увазі розв'язання графічних та орфографічних питань.

На думку А.О. Білецького [3, с. 17], у загальному розумінні «адаптація означає асиміляцію іншомовного лексичного матеріалу на фонологічному і семантичному рівнях, а у вузькому розумінні — власне на граматичному рівні». Значною рисою асиміляції є спроможність іншомовних слів формувати нові слова у мові-реципієнті, тобто словотворча активність.

Хорватський філолог Рудольф Філіпович [30, с. 118] розділяє процес асиміляції запозиченого слова на 2 етапи:

1. Етап, який починається з моменту проникнення слова у мову-реципієнт, до його інтеграції у систему цієї мови.

2. Етап, який починається з інтеграції слова у нову мовну систему і коли це слово починає поводити себе як інше слово мови, в яку воно входить і підпорядковується процесам асиміляції, які є притаманними для цієї мови.

Мовознавець називає зміни, характерні першому періоду «первинними змінами», а сам процес — «первинною адаптацією». «Вторинними змінами» він називає зміни, що стаються у другому періоді, а процес — «вторинною адаптацією». Він також додає, що зміни у кожному з цих періодів виникають на всіх рівнях: семантичному, фонологічному, морфологічному.

На думку української дослідниці Л.П. Кислюк [6, с. 4] термін «запозичення», є близьким поняттям до термінів «засвоєне слово» та «іншомовне слово», що знаходяться на різних ступенях адаптації в мову-реципієнт. Іншомовними вона вважає запозичені слова в їх початковому вигляді

(транслітерованій запис, невідмінюваність). А ті, які проходять процес пристосування в мову-реципієнт, змінюючи свою фонетичну форму, стаючи відмінюваними, і навіть утворюючи нові лексично-семантичні альтернативи, стають цілком засвоєними мовою. Ступінь засвоєння нової лексичної одиниці залежить від того, як давно вона увійшла в нову мову, до якого типу лексики вона належить (загальноновживаної чи спеціальної), наявності потреби в слові, особливостей семантики.

На думку І.В. Муромцева [9, с. 72-73], запозичена лексика в результаті мовного контакту та проходження етапів входження, засвоєння й укорінення, впливає на внутрішні закономірності розвитку мови-реципієнта. Цей вплив разом з іншими чинниками може спричинити у мові-реципієнті появу нових, або впливати на розвиток вже існуючих закономірностей на різних мовних рівнях, включаючи фонетичний.

Розрізняються «адаптовані запозичення» («*préstamos por adopción*») або «екстранжерізми» («*extranjerismos*»), які також ще називаються «ксенізмами» («*xénismos*»). Екстранжерізми — це ті слова, які одна мова запозичує з іншої і які залишаються без формальних змін у мові, що їх запозичує. Адаптовані - власне лінгвістичні запозичення, тобто ті слова, які зазнали необхідних фонетичних і морфологічних змін у мові-реципієнті для того, щоб пристосуватися до її системи. «Адаптовані запозичення» спочатку були «екстранжерізмами», а потім адаптувалися до особливостей приймаючої мови. Ці дві категорії нелегко розмежувати і, як зазначає Лазаро Карретер [35, с. 36-37] існують терміни, які швидко асимілюються, не проходячи через етап «екстранжерізму», тоді як інші ніколи повністю не адаптуються. Слід враховувати, що перехід з одного стану в інший є лише питанням часу.

Важливо зауважити, що у деяких випадках трансформація на всіх рівнях не потрібна, оскільки іншомовне слово може відповідати умовам для сприйняття його цільовою мовою як власного. Прикладом цього може слугувати запозичення фінського слова *sauna* в іспанську мову або певні термінами грецького чи латинського походження.

1. 4. Роль неологізмів у процесі запозичення в іспанській мові

Лексика відображає як стан суспільства, так і свідомість та мислення людини певної епохи. Саме тому поява нових слів є одним з найважливіших процесів у розвитку лексики. В умовах глобалізації виникнення та використання неологізмів стало особливо актуальним питанням. Найбільше нових слів спостерігається в текстах засобів масової інформації, оскільки вони висвітлюють найактуальніші питання сучасного життя, відображаючи суспільно-політичне та культурне життя нації. Засоби масової інформації активно вводять у вжиток дедалі більшу кількість нових слів, що зумовило необхідність створення спеціального розділу лексикології — неології, науки про неологізми, яка вивчає типи, способи утворення та вживання неологізмів. Ця наука займається вивченням способів засвоєння нових слів і їх значень, аналізом закономірностей їх виникнення, дослідженням моделей їх утворення, розробкою принципів ставлення до нових лексичних одиниць та їх лексикографічною обробкою [14, с. 12]. Неологізм, згідно з *Diccionario de la Real Academia Española* [51], є новим словом, значенням або висловом у мові.

Неологізми, які з'явилися в іспанській під впливом інших мов, виникли через необхідність називати нові реалії, що з'явилися в результаті технологічного прогресу і сучасності. До таких неологізмів належать запозичення, варваризми та різні слова, які були адаптовані до іспанської мови [32, с. 11].

В іспанській пресі спостерігається помітне збільшення лексичного фонду за рахунок запозичень. Більшість цих запозичень є англіцизмами, менша частина - галліцизмами, арабізмами. Крім того, є запозичення з німецької, італійської, китайської та інших мов. Серед причин, чому англіцизми стали настільки поширеними в іспанській мові протягом ХХ століття, виділяється вплив двох світових воєн, технологічну, соціально-економічну та військову перевагу США, масовий туризм та вплив ЗМІ.

Дослідження джерел та способів утворення неологізмів у сучасній іспанській мові показало, що основним чинником, який зумовлює появу цих

лексичних одиниць, є екстралінгвістичне явище — спонтанна та поширена поява нових реалій чи явищ. Наприклад, у контексті пандемії COVID-19 2020 року в лексиці з'явилися вузькоспеціалізовані медичні терміни, які швидко увійшли в загальноповживану лексику. За цим послідувала поява неофіційних (розмовних, сленгових) назв реалій, пов'язаних із поширенням вірусу та реакцією людей на цю подію.

Маємо зауважити, що сфера економіки та бізнесу є плідним джерелом англійських неологізмів, що позначають нові професії та категорії людей, які виникли в результаті змін у сфері бізнесу, як зазначає Сандига Л., кандидат філологічних наук КНУ імені Тараса Шевченка [10, с. 458].

Крім того, однією з основних причин припливу англіцизмів до іспанської мови є те, що технічна та наукова культура іспаномовних країн не створюється іспанською мовою. Натомість, вона переймає неологізми з інших мов, найбільше — з англійської. Причиною є те, що англійська термінологія вже добре розвинена, тоді як іспанська термінологія все ще перебуває на початковому етапі. Як наслідок, іспанська мова сповнена неологізмів та кальок з англійської, навіть коли існує відповідний іспанський термін. Цілком ймовірно, що англійська лексика позитивно впливає на сучасну іспанську мову, адаптуючи її до всіх сфер життя суспільства. Тому в майбутньому іспанська мова має шанс значно покращити свій статус у глобальній комунікації, а неологізми, запозичені з англійської, лише сприятимуть цьому процесу.

З іншого боку, з огляду на сучасний вплив англійської мови на іспанську, іспанська громадськість вже багато років занепокоєна надмірним використанням запозичень і має намір захистити іспанську мову від зайвого впливу англіцизмів.

Висновки до першого розділу

Проаналізувавши наукові роботи стосовно з питання запозичень, маємо такі висновки:

1. Запозичення слів — це довгий та непростий процес, суттю якого є перетворення чужоземного слова до фонетичних та граматичних правил мови-реципієнта.
2. Це не лише процес збагачення мови, але й важливий показник культурних, соціальних та економічних зв'язків між різними групами людей та націями.
3. Причини, що призводять до виникнення запозичень — потреба у нових концепціях, технологічний прогрес та контакт між культурами
4. Як результат цього процесу, у мові-реципієнті з'являється нова лексична одиниця, якій може бути властивий будь-який ступінь засвоєння.
5. Рисою цілковитої асиміляції запозиченої лексеми — це її засвоєння на графічному, фонетичному, морфологічному та семантичному рівнях.
6. Неологізми відіграють значну роль у процесі запозичення. Вони активно використовуються для введення нових понять та термінів, що відображають сучасні технологічні та культурні реалії, тим самим відображаючи постійну еволюцію мови.

РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЗАПОЗИЧЕНЬ В ІСПАНСЬКІЙ МОВІ

2. 1. Англiцизми в iспанськiй мовi. Спенгліш — явище мовної взаємодії між культурами.

У ХІХ столітті вплив французької мови на іспанську ставав все меншим як і у Іспанії, так і в країнах Латинської Америки. Французькі слова та звороти стали зустрічатися все рідше і рідше. Саме слова англійської мови швидко і у великій кількості зайняли місце галліцизмів. Відтоді вплив англійської мови став набагато більшим, ніж вплив французької. Причиною є величезна політична, культурна, наукова та економічна перевага англосаксонських країн, особливо Сполученого Королівства та Сполучених Штатів Америки.

Марія Васкес Амадор [18, с. 230], доктор філософії з Університету Кадіса в статті «Los anglicismos en la lengua española a través de la prensa de la primera mitad dea siglo XIX» пояснює, що більшість англіцизмів у пресі, які вона виявила в ході дослідження того періоду, стосувалися сфери торгівлі. З іншого боку, вони набагато менше використовувалися в таких сферах державного управління, харчової промисловості або спорту. А найчисленнішими були англіцизми, що зберегли оригінальну англійську орфографію.

Для пояснення слова або виразу, який походить з англійської мови та був включений в іспанську через глобалізацію та культурний вплив використовують термін англіцизм.

Хав'єр Медина Лопес [34, с. 11], професор Університету Ла Лагуна, у своїй роботі «El anglicismo en el español actual» пояснює, що англіцизми — це не лише ті слова, які походять лише з англійської, але й ті, які походять з інших мов, але прийшли в іспанську через англійську.

У ХХІ столітті лінгвістичний вплив англійської мови є не лише в іспанській мові, але й в більшості мовах світу. Крім того, зараз англіцизми мають багато каналів проникнення, таких як преса, реклама, радіо і телебачення, та кіно. Англійська мова, крім того, сьогодні є найбільш поширеною і вивченою

мовою у світі, що робить її найбільшим засобом комунікації у світі. Це мова політики, бізнесу, торгівлі, науки та інформаційних технологій.

Проте доля неологізмів залежить від суспільної необхідності, комунікативних потреб та уподобань суспільства, а не від бажання окремої людини. Навіть авторитет видатних науковців і письменників недостатній для того, щоб перешкоджати процесу закріплення неологізмів у мову.

Англiцизми в іспанській мові можна класифікувати за різними категоріями відповідно до сфери їх застосування.

Їжа на напої	<i>burger, donut, grog, bitter, chips, cola, cracker, gin, junk-food, sherry, snack</i>
Мода та одяг	<i>bóxer, cárdigan, esmoquin, glamour, jeans, leggings, look, minishorts, piercing, pulóver, shorts, slip, clutch</i>
Косметичні засоби та послуги краси	<i>aftersun, body-milk, botox, make-up, peeling</i>
Нові технології	<i>gigabyte, password, banner, blogger, chip, cluster, display, drive, email, gigabyte, hacker, host, internet, laptop, mailbox, modem, multimedia, software, web, bluetooth</i>
Назви тварин	<i>bulldog, cócker, foxterrier, poney, spaniel</i>
Житло	<i>hall, jacuzzi, office, parking</i>
Сфери бізнесу, реклами та маркетингу	<i>bonus, broker, consulting, factoring, holding, marketing, merchandising, off-shore, spot, swap, trading, cash</i>
Спорт	<i>cardio, hockey, jumping, karting, powerlifting, rafting, skateboard, surfing, tie break, waterpolo</i>

Музика, кіно та телебачення	<i>banda, casting, drum, estrella, festival, film, hip-hop, oscar, pop, rock, show, sketch, step, trailer, videoclip</i>
-----------------------------	--

У дослідженні Гомеза Капуза [24, с. 23-24] було виявлено, що англіцизми більш поширені в сферах соціального життя та розваг, спорту, засобів масової інформації, одягу, культури, телебачення, медицини.

Динамічний розвиток комп'ютерних технологій призвів до помітного збільшення кількості неологізмів в іспанській мові, особливо у цій сфері. У сучасній іспанській мові дедалі більше поширюються такі неологізми: *autogenerar* (автогенерувати), *pixelar* (пікселізувати) тощо.

Термін *spam*, що походить з англійської мови і означає «сміття», використовується користувачами Інтернету для позначення небажаних масових розсилок і реклами. Тих, хто поширює небажані повідомлення, в Інтернеті називають *spammers* (спамери). На різних онлайн-форумах можна зустріти випадки того, що зазвичай називають *trolling* «тролінгом». Найпоширенішим визначенням *troll* є «дратувати або ображати когось в Інтернеті саркастичними, іронічними або грубими зауваженнями».

Нові слова та словосполучення з'являються в інтернет-просторі як наслідок появи нових реалій, зокрема появи нових назв посад і повноважень. Наприклад, працівника, якому доручено управління веб-сайтом називають *administración* (адмін). Ще одне — *streamer* (стрімер), пряме неадаптоване запозичення з англійської, що позначає людину, яка виробляє контент для цифрових платформ або соціальних мереж у прямому ефірі.

Ще одним технічним запозиченням є термін *login* (логін), який позначає ідентифікатор користувача для входу в інтернет-сервіс.

Запозичення англійського слова *Google* в іспанську мову призвело до створення дієслова *googlear*, яке означає «шукати інформацію в інтернеті за допомогою пошукової системи Google».

В іспанській вважається негативним таке надмірне розповсюдження англіцизмів і що деякі слова слід замінити іспанськими еквівалентами або надати нового сенсу старим словам, наприклад *download* — *descargar*, *IWF* (*interworking function*) — *la Fundación de Vigilancia a Internet*, *web* — *red*, *trash* — *basura*, *videogame* — *videojuego*, *search* — *buscador*, *ordenador* — *computador*, *película* — *film*, *aspecto* — *imagen*.

В сфері економіки ми зустрічаємо ряд неологізмів, до яких належать такі терміни, як *crisis financieras*, *política monetaria y fiscal*, *economía global*. В іспаномовних онлайн-статтях часто зустрічаються *gerente de relaciones públicas* (фахівець зі зв'язків з громадськістю), *promedio* (біржова операція), *consultante* (консультант з широкого кола економічних питань), *Brexit* (вихід Великої Британії з Європейського Союзу). Важливо також відзначити наявність великої кількості неологізмів з елементом образності в дискурсі на економічну тематику. Це такі терміни, як *lavado de dinero* (відмивання грошей), *mercado negro* (чорний ринок), *burbuja inmobiliaria* (бульбашка цін на нерухомість) тощо.

Одним з останніх явищ, що спричинило появу групи неологізмів та запозичень в іспанській мові, об'єднаних єдиною темою, стала пандемія коронавірусу COVID-19, яка розпочалася наприкінці 2019 року.

Під час пандемії COVID-19 інтернет-користувачі активно обговорювали події, що розгорталися. Спочатку вони не могли підібрати лексику для опису нових обставин. Однак згодом спостерігався помітний сплеск креативного мовного самовираження. Швидке поширення нових слів та виразів у соціальних мережах призвело до їхнього запозичення іншими мовами. Іспанська не стала винятком.

Хоча термін «коронавірус» виник у 1960-х роках, назва «COVID-19» — це нове слово, яке з'явилося у 2020 році. Вперше цей термін був задокументований 11 лютого 2020 року у звіті Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ).

Термін «COVID-19» є абрєвіатурою від *coronavirus disease 2019*. Вірус, який викликає цю хворобу, назвали *SARS-CoV-2* [26].

Серед неологізмів, які були пов'язані з пандемією, можна виділити багато слів.

Дієслово *confinar* та його похідні отримали нові значення. Наприклад, термін *confinamiento* раніше асоціювався із засланням та примусовим виселенням. Нове значення цього терміна стосується заходів безпеки.

Дієслово *sanitizar* є адаптацією запозиченого з англійської *to sanitize*. Проте мовознавці рекомендують використовувати такі іспанські відповідники, як *higienizar* або *desinfectar*.

Одним із найпоширеніших запозичень під час пандемії став термін *covidiota*, який походить від англійського *covidiot*. Цей термін використовується для позначення осіб, які демонструють глибокий скептицизм щодо пандемії та свідомо ухиляються від дотримання запобіжних заходів. Водночас цей же термін використовується для опису людей, які є дуже відповідальними та ощадливими, і які готові купувати продукти харчування оптом для майбутнього споживання. Але в іспанській мові цей термін став поширеним епітетом для тих, хто скептично ставиться до пандемії. Цей термін перейшов у іспанську методом калькування, так само як і *coronabebé* (*coronababy*) та — *coronamanía* (*coronamania*).

Термін «Distancia social» є відносно новим явищем. Наскільки нам відомо, цей термін до пандемії не зустрічався і є калькою з англійського *social distancing*.

Очевидно, що морфема «*covid*» стала базою для багатьох неологізмів: *precovidico*, *anticovid*, *poscovidico*, *covidilio*, *anticovidico*, *poscovid*, *poscovidismo* та інші.

Після поширення вакцин іспанська мова перейняла з англійської шляхом калькування словосполучення *turismo de vacunas* (*vaccine tourism*) - відвідування іншої країни або штату з метою отримання вакцини, яка недоступна вдома [31].

З раптовим переходом до віддаленої роботи та дистанційного навчання під час пандемії COVID-19 у 2020 році мільйони людей почали використовувати

Zoom для спілкування та співпраці онлайн. Слово *zoomear* від англійського *to zoom* почало набувати популярності зі збільшенням використання цієї платформи.

Медіна Лопес [37, с. 21] виділив англіцизми відповідно до ступеня інтеграції. Іншими словами, він описує різні етапи адаптації слова, перш ніж воно буде прийняте і засвоєне мовцями іспанської мови. Він поділяє ці етапи на декілька категорій, а саме:

1. Неадаптовані англіцизми: «слова, які зберігають англійське написання та відображення оригінальної вимови», або такі, що повністю зберегли графіку англійської мови, і як приклади «сирих» англіцизмів ми маємо: *anticrisis, bodyart backstage, bonus, boss, botox, briefing, celebrity, chat, coffeeshop, ebook, show*.

Show вважається непотрібним англіцизмом, оскільки його іспанський еквівалент *espectáculo* повноцінно вживається як у прямому значенні «публічна вистава або розвага, що проводиться в театрі, цирку або будь-якому іншому місці», так і в переносному значенні «дія, що викликає скандал».

Chat означає «розмова між людьми, підключеними до Інтернету, шляхом обміну електронними повідомленнями» і, частіше, «послуга, яка дозволяє проводити такий тип розмови». Похідне дієслово *chatear*, «вести розмову, обмінюючись електронними повідомленнями», також є усталеним.

2. Повністю асимільовані англіцизми: «це терміни, які повністю увійшли в іспанську мову протягом десятиліть (*astronauta, bife, bote, boxear, filmar, helicóptero, sprintar síndrome, tenis, túnel*)». Це слова, які використовуються в іспанській мові роками і набули форми, повністю інтегрованої в іспанську норму. Вони асимілювались за допомогою іспанських суфіксів та закінчень, орфографічної та фонетичної адаптації слів:

Túnel від англійського *tunnel* означає «підземний дорожній шлях, штучно відкритий для транспортних засобів». Можемо побачити зміни орфографічні та фонетичні — англійською /'tʌnl/, іспанською /'tu.nel/.

Champú від англійського *shampoo* — «мильна речовина для миття волосся та шкіри голови». Тут відбуваються графічні та фонетичні зміни. В англійській мові це вимовляється як /ʃæm'pu:/, в іспанській /tʃam.'pu/.

3. Кальки — це слова, адаптовані, шляхом дослівного перекладу: *armas de destrucción masiva, aldea global, perro caliente, realidad virtual, rascacielos, tienda virtual, video llamada*.

Слово *rascacielos* є калькою з англійського *skyscraper*, утвореного від *sky-*, *-scrape-* та суфікса *-er* (агент, як у *jumper*), тобто «скребок неба».

Baloncesto - калька з англійського слова *basketball*, «командний вид спорту, що полягає в закиданні м'яча в кошик або корзину суперника, розміщену на певній висоті».

Perro caliente — калька від *hot dog* з англійської мови, що позначає страву виготовлену з сосиски, яку подають у довгій булочці і зазвичай супроводжують такими начинками, як кетчуп, гірчиця, майонез, халапеньйо, цибуля та квашена капуста.

4. Семантичні кальки: «це іспанські слова, які через свою схожість з іншими англійськими словами отримують з цієї мови значення, яких вони не мали в іспанській: *concreto* (цемент).

Concreto в традиційному значенні — прикметник зі значенням «розглянуте саме по собі, зокрема на противагу абстрактному і загальному» або «точний, рішучий». Проте згодом від англійської мови це слово перейняло інше значення з англійської мови - «цемент» від слова *concrete*.

Загалом слово *ratón* в іспанській мові означає «невеликий гризун з загостреною мордою і довгим хвостом, з коротким хутром». З англійської мови воно перейняло ще одне значення від слова *mouse*, який використовується в комп'ютерній сфері для позначення невеликого пристрою, за допомогою якого здійснюється управління курсором на екрані комп'ютера. Існування цієї кальки робить непотрібним використання англійського терміна *mouse* в іспанській мові.

Прат [41, с. 116] класифікує англіцизми на патентовані (асимільовані) та непатентовані (неасимільовані). До перших належать слова, які зберігають свої

графічні (*hobby, puzzle, cross*) і морфологічні характеристики (суфікси англійського походження, такі як *-ing*) або навіть вимову. З іншого боку, непатентовані англіцизми — це ті, які вже не вважаються іноземними формами. Гомес Капуз [22, с. 1291] додає ще 2 типи англіцизмів — гібридні та іспанські еквіваленти. Гібридами вважаються ті, що створені зі слів двох різних мов (*ropa de sport*), а іспанські еквіваленти — ті, які мають іспанський еквівалент в іспанській мові, але його англійський відповідник знаходиться в процесі запозичення або вже широко використовується в іспанській. Така класифікація дає змогу побачити, на якому етапі перебуває англіцизм і наскільки він поширений у сучасній іспанській мові.

Патентовані	<i>club, email, hall, internet, jersey, leggings, manager, online, set, show, spam, spot, tablet, ticket, web, WIFI</i>
Гібриди	<i>futbolista, página web, ropa de sport</i>
Непатентовані	<i>bikini, chutar, césped, digital, estrella, futbolista, fútbol, gol, minifalda, penalti, pilot, pimpón, portátil, póquer, red, televisión, tenis, váter</i>
Еквіваленти	<i>bóxer/calzoncillos ajustados, email/correo electrónico, internet/red, leggins/mallas, mánager/representante, online/en línea, pimpón/tenis de mesa, pub/bar de copas, short/pantalones cortos, show/espectáculo, ticket/entrada</i>

У випадку з патентованими англіцизмами ми можемо спостерігати збереження орфографічних ознак, які вказують на іншомовне походження слова, як на початку слова (*show, spam, spot, web*), так і всередині, де зберігаються неприйнятні для іспанської мови групи буквосполучень, таких як *-gg-* (*leggings*),

або *-ck-* (*ticket*). Також є слова, які зберігають іноземне закінчення, наприклад, *-b* (*club, pub*), *-t* (*pilot, internet*), *-ll* (*hall*).

Непатентовані англіцизми — (Praat 1980: 160) були графічно та фонетично адаптовані до іспанських норм, як, наприклад, *pimpón* (*ping-pong*), *tenis* (*tennis*), *chutar* (*shoot*), *róquer* (*poker*), *penalti* (*penalty*), *gol* (*goal*) о *córner*. Також до цього виду відносяться слова, взяла вже існуюче в мові-реципієнті слово і перенесла на нього своє значення в конкретних сферах або видах діяльності.

Гібридні англіцизми не дуже часті в іспанській мові.

Під час процесу асиміляції лексичних запозичень на різних рівнях та етапах, слова видозмінюються, що має на меті зблизити їх графічні та фонетичні особливості до існуючих в мові-реципієнті правил.

На фонетичному рівні слово починає представлятися звуками фонетичної системи приймаючої мови, тоді як звуки мови-джерела відкидаються. У наслідку, зміни відбуваються і на графічному рівні, адже виникають відмінності в графічному зображенні звукових одиниць.

В процесі запозичення слів з англійської мови в іспанську відбуваються значні зміни в орфографії, морфології та фонетиці.

Орфографічні перетворення голосних в англіцизмах іспанської мови:

1. Заміна буквосполучень, характерних для англійської орфографії, на елементи іспанської орфографії
 - ee > i: *feeling* > *filin*, *meeting* > *mitin*, *pedigree* > *pedigrí*, *spleen* > *esplín*
 - oo > u: *boomerang* > *bumerán*, *football* > *fútbol*, *shampoo* > *champú* (*boom, look, hooligan, overbooking, scooter, speech, tofee* — у цих словах така зміна не відбувається)
 - oa > o: *goal* > *gol*, *roast beef* > *rosbif*
 - ea > i, e: *leader* > *líder*, *sweater* > *suéter*
2. Зміна у > і та u > o
 - у > i: *dandy* > *dandi*, *derby* > *derbi*, *penalty* > *penalti*

Є слова, в яких ці зміни не відбулись: *body, curry, lady, ferry, jersey, hobby, hockey, spray, tory*.

- u > o: *punch* > *ponche*, *clutch* > *cloche*, *rum* > *ron*

Графічний наголос з'являється відповідно до правил іспанської граматики у певних словах: *cocktail* > *el cóctel*, *dollar* > *el dólar*, *football* > *el fútbol*, *gangster* > *el gángster*, *leader* > *el líder*, *pixel* > *píxel*.

Орфографічні перетворення приголосних в англіцизмах іспанської мови:

1. Заміна літер, характерних для англійської орфографії, на елементи іспанської орфографії

- К + e / i > qu + e / i: *basket(ball)* > *básquet*, *bikini* > *biquini*, *khaki* > *caqui*; *poker* > *róquer*, *smoking* > *esmoquin*

З іншого боку, «к» залишається незмінним у кінцевій позиції у словах *crack*, *flash-back*, *look*, *punk*, *rock*, *kayak*, *stock*. Деякі англіцизми зберігають «к» на початку та в середині слова, особливо перед закінченням - *ing*: *bróker*, *overbooking*, *kit*, *marketing*, *ranking*.

- «w» зникає з написання: *bowl* > *bol*, *crawl* > *crol*, *sweater* > *suéter*

Ця зміна часто не відбудеться в сучасних агліцизмах, таких як *windsurf*, *web*, *software*, тому, що вимова приголосного «w» вже не є настільки «чужою» для звичайного іспанця, як це було раніше.

2. Спрощення подвоєних приголосних

baffle > *bafle*, *drill* > *dril*, *pudding* > *pudin*, *pullover* > *pulóver*, *scanner* > *escáner*, *stress* > *estres*, *tennis* > *tenis*

3. Спрощення буквосполучень, що складаються з двох різних приголосних

-ng > -n: *meeting* > *mitin*, *boomerang* > *bumerán*

-rd > r: *standard* > *estándar*

-ck- > c: *cocktail* > *cóctel*

4. Англіцизми, що починаються на «s-», після якого стоїть приголосна,

додається «e-»:

scanner > *escáner*, *smoking* > *esmoquin*, *to sniff* > *esnifar*, *sprinter* > *esprínter*, *standard* > *estándar*, *stress* > *estrés*

Морфологічна адаптація, якої зазнають англіцизми в іспанській мові, також є нерегулярним адаптивним процесом, який проходить різні етапи до

свого засвоєння в системі. Дієслова, прикметники та іменники найчастіше запозичуються з англійської мови.

Більшість іменників-англіцизмів в іспанській мові належать до чоловічого роду (під артиклем *el*). Англійська мова не має роду, але в іспанській є, тому при процесі запозичення іменники набувають роду.

Що стосується знаків множини, то англійська та іспанська мови мають спільне закінчення множини на «-s» та «-es». За словами Матуса Ласо, іспанська мова утворюватиме множину англіцизмів, як правило, на -s. Це відбувається, коли термін закінчується на голосний або приголосний (за винятком «-r», «-z», «-ch», «-n», «-l» і «-x»). Якщо трапляється будь-який з цих винятків, англіцизм, як правило, має позначення множини «-es»). Наприклад: *cócteles*, *gintónicos*, *esquís*.

Англійські прикметники не мають морфологічних ознак роду та числа, на відміну від іспанської. Однак, як правило, ми знаходимо прикметник без будь-яких позначок (навіть якщо він жіночого роду та/або множини): *Las mujeres más fashion de la realeza*.

Дієслова-англіцизми в іспанській мові зазвичай приймають закінчення першої дієвідміни «-ar». Це тому, що в іспанській мові дієслів цієї групи найбільше. Таким чином, ми маємо утворення та адаптації англійських дієслів за допомогою суфіксів «-ar» та «-ear»: *chutar*, *googlear*, *zaprear*, *chequear*, *tuitear*, *actualizar*, *boicotear*.

Для іспанської мови, занадто сповненої лексикою з англійської мови, теж є своя назва – «spanglish». Також є інші назви — «espanglesa», «Spanish broken», «inglésrañol». Спенгліш не був офіційно визнаний ні як мова, ні як окреме мовне явище. З лінгвістичної точки зору важко сказати, що таке спенгліш. Це суміш англійської та іспанської мов, які контактували протягом дуже довгого часу. Це явище поширене переважно в громадах, де існує сильний вплив обох мов, наприклад, у деяких регіонах США, особливо в таких містах, як Нью-Йорк, Лос-Анджелес, Маямі, а також у деяких частинах Техасу та Каліфорнії. Його також можна зустріти в інших місцях, де проживає велика кількість іспаномовного

населення і значний вплив англійської мови, наприклад, у Пуерто-Рико. Спенгліш проявляється по-різному, від випадкового змішування слів до створення цілих речень, що поєднують елементи обох мов.

Американський письменник Ілан Ставанс [46, с. 3] описує ставлення багатьох мовознавців до спенглішу так, при цьому використовуючи це явище: «Spanglish is often described as the trap, la trampa Hispanics fall into on the road to assimilation-el obstáculo en el camino. Alas, the growing lower class uses it, thus procrastinating the possibility of un futuro mejor, a better future», що в перекладі на українську «Спенгліш часто називають пасткою, в яку потрапляють іспаномовні на шляху до асиміляції — це перешкода на шляху. На жаль, зростаючий нижчий клас використовує його, таким чином відкладаючи можливість кращого майбутнього».

Проте маємо розуміти, що це явище поширене у багатьох куточках світу. Багато виконавців використовують його у своїй творчості. Наприклад, відома сучасна співачка з Колумбії Шакіра часто змішує іспанську та англійську мови, як, у пісні «Girl like me» (2020) [19]:

«I want to find me a chica que sepa vivir y que viva la vida
I need a bien bonita
Elegante señorita».

Росалія, іспанська виконавиця, також це часто робить у своїх піснях, як у пісні LLYLM 2023 року [42]:

«Y es que hoy es carnaval
Yo soy de aquí y tú eres de allá
Lo diré en inglés y me entenderás, mmh
I don't need honesty
Baby, lie like you love me, lie like you love me».

2.2. Запозичення з французької мови

Слова та фрази, які походять з французької мови зазвичай називають галліцизмами. Мартінес де Соуз [36, с. 217-219] дає різні визначення галліцизмам:

1. «запозичення або калька, що походить з французької мови»;
2. «французька фраза або вираз, що використовується в інших мовах»;
3. «варваризм, що складається з використання виразів або зворотів з цієї мови».

За словами Гомеса Капуза [25, с. 254] «вплив французької мови був постійним, починаючи з 12 століття, що пов'язано з Каміно де Сантьяго». Також, за його словами, вплив французької мови на розвиток сучасної іспанської є величезним, поступаючись лише англійській. Кюрелл зазначає [27, с. 13-15], що саме в XVI-XVIII століттях цей вплив на іспанську мову досяг свого апогею, чому сприяли географічна близькість, культурний престиж французької мови, її центральне положення в Європі, багаті традиції її культури, зародження романтизму. Франція в той час була великою державою в Європі з політичної, наукової, промислової та літературної сферах. У сфері літератури великий вплив у Європі мали філософи та енциклопедисти. Латинська мова, що використовувалася як лінгва франка (мова, яка використовувалася людьми, у яких різна рідна мова) почала занепадати, поступаючись місцем французькій, яка почала перетворюватись в засіб спілкування в дипломатії, в політичних і соціальних відносинах, а також в самій науці.

Чимала кількість галліцизмів з'явилася в іспанській мові й у період Французької буржуазної революції XVIII ст. та наполеонівських воєн. Наприклад, *comandar* (командувати), *corsé* (корсет), *fusil* (рушниця), *equipar* (споряджати), *compota* (компот), *galleta* (печиво) тощо.

На противагу політичному та культурному апогею Франції, Іспанія в цих сферах занепадала. Незважаючи на заснування Королівської академії іспанської мови (RAE) та появу діячів інтелектуального престижу, таких як Ховеянос та Фейхоо, літературна бідність була надзвичайно великою. Зокрема, словниковий

запас був дуже обмеженим, оскільки автори, замість того, щоб черпати натхнення з творів класиків, використовували латинізми для того, щоб виділитися. У більшості випадків саме слабша або менш розвинена мова потерпає від цієї навали з боку більш потужної та усталеної, укоріненої, сильнішої або важливішої мови. Саме тоді з'явилася безліч галліцизмів, завдяки великим впливом французьких ідей і книг у всій Європі.

У XIX та XX столітті в іспанській мові з'явилися такі запозичення: *canotíe* (солом'яний капелюх), *piqué* (тканина піке), *bebé* (малюк), *comité* (комітет), *quiosco* (кіоск), *garaje* (гараж), *maquillaje* (макіяж).

У XXI ст. галліцизми продовжують широко використовуватися в іспанській мові, і дуже часто іспанці замість існуючих іспанських лексем вживають запозичення. Наприклад, замість *aficionado* (любитель, непрофесіонал) використовують галліцизм *amateur*, що має таке саме значення, замість *gira* (поїздка, турне) - *tourneé*, замість *avenida* (проспект, бульвар) - *bulevar*.

Запозичення з французької мови хронологічно можна розділити на декілька періодів:

До XV століття	<i>bachiller, cable, chimenea, dama, desmayar, duque, flecha, gala, jamón, jardín, ligero, maleta</i>
XVI - XVII століття	<i>asamblea, barricada, billete, carpeta, conserje, coraje, crema, fresa, moda, paquete, parque, placa, servilleta</i>
XVIII - поч. XIX століття	<i>blusa, botella, botón, bucle, burocracia, chaqueta, croqueta, cupón, ducha, ficha, flan, galleta, hotel, jefe, marrón, pantalón, parlamento, patriota</i>

Нижче наведено приклади французьких запозичень за сферами використання:

Гастрономія	<i>baguette, buffet, buqué, canapé, consommé, coñac, crep, cruasán, entrecote, gourmet, gratinar, menú, mousse, paté, suflé</i>
Мода	<i>boutique, chaqué, chic, chándal, frac, maillot</i>
Соціальне життя	<i>affaire, caché, chantaje, chófer, gigoló, impasse, voyeur</i>
Розваги	<i>amateur, cabaret, chic, debut, discoteca, palmarés, plató</i>
Політика	<i>carné, chovinismo, dossier, élite/elite, gendarme</i>
Військова справа	<i>masacre, metralleta, patrullar</i>
Мистецтво	<i>ballet, bricolaje, cliché, collage</i>
Будівництво	<i>chalet, gotelé, parquet, puf, somier</i>
Техніка	<i>avión, derrapar, hangar, limusina, ralenti</i>
Здоров'я	<i>gripe, surmenage</i>

У французькій мові є багато неасимільованих або неадаптованих слів. До них відносяться *boîte* та кулінарні терміни *brut* і *quiche*.

Boîte — це, згідно з основними іспанськими словниками, французьке слово, що використовується для позначення «дискотеки або нічного клубу». Деякі з них, як CLAVE, вказують, що це непотрібний галліцизм. «Diccionario de expresiones extranjerias» Довалія [53] додає, що цей термін був модним в Іспанії в 1960-х роках, але зараз вийшов з ужитку. У французькій мові, на додаток до свого прямого значення «коробка», з 1860 року він також означає «будь-який тип

будинку або приміщення», а з 1918 року — у словосполученні *boîte de nuit* — «нічний розважальний заклад», який іноді називають просто *boîte*.

Слово *brut* має два значення в кастильській мові: «шампанське з вмістом цукру менше 2%» і «натуральний, без ароматизаторів і добавок». У французькій мові, коли йдеться про натуральний продукт, воно означає «який не був зроблений людиною». Крім того, з 1751 року, говорячи про вино, воно означає «який є результатом первинної обробки перед іншими змінами».

Хоча іспанська мова запозичила іменник *quiche* безпосередньо з французької, його віддалена етимологія — німецька, через слово *küchen*, (пиріг). Незважаючи на це, в іспанській мові це слово вважається галліцизмом.

До відомих адаптованих лексичних запозичень у іспанську мову відносяться *chándal*, *féerico*, *leotardo* та *mascota*.

Chándal, походить від французького *chandail*, популярного скорочення від *[mar]chand d'ail*, назви кофти, яку з 1894 року носили продавці овочів на паризькому ринку Les Halles, а також так називали і самих працівників. Сьогодні у французькій мові цей термін має значення «велика вовняна в'язка, яку можна натягнути на голову», тоді як в іспанській мові він означає «спортивний одяг, що складається з пари штанів і куртки або пуловера вільного крою», тож ми можемо стверджувати, що в іспанській мові термін набув нового значення, не зберігши свого первісного значення.

Mascota — ще один приклад адаптованого лексичного запозичення. Має два значення: «людина, тварина або річ, що слугує талісманом, приносить удачу» та «домашня тварина» (DRAE) [51]. Іспанська мова запозичила його з французького *mascotte*, яке пішло з провансальського *mascoto*, «чаклунство», «чари». Це слово поширилося завдяки опереті Одрана «Талісман» (*La Mascotte*) 1880 року.

Іменник *leotardo* походить від французького *léotard*, що бере свій початок від прізвища творця цього предмета одягу (плавальний костюм акробата або танцюриста, широко розрізаний на грудях), французького акробата Жюля Леотара (1838-1870).

Також серед галліцизмів у іспанській мові є калька, тобто дослівний переклад одиниць з іншої мови.

Прикладом кальки є *falso amigo*, що означає «два слова, які належать до різних мов, дуже схожі за формою, але відрізняються за значенням» (DRAE 2001). Вона базується на французькій конструкції *faux amis*, яку, згідно з Муніном [38] вперше використали Максим Кесслер і Жюль Дероккіньї у 1928 році у своїй праці «Les faux amis ou les trahisons du vocabulaire anglais» («Фальшиві друзі або зради англійської лексики»). Хоча ні нормативний словник, ні інші словники іспанської мови не вважають, що ця складна лексема походить з французької, можна вважати, що це так, оскільки, всупереч деяким думкам, англійський вираз *false friend* є похідним від французького, тож можемо вважати, що в іспанській мові аналогічно.

Вираз *hacer el artículo* також має те саме походження. Насправді, вперше вираз *faire l'article* французькою з його прямим значенням «кажучи словами продавця, рекомендувати товар, який він пропонує, зважуючи його якості» зафіксований у 1826 році, зокрема в романі Бальзака. Що стосується іспанської мови, то першим лексикографічним джерелом, в якому з'являється цей термін, є словник Марії Молінер 1966 року [53], який називає його «неформальним галліцизмом». Трохи пізніше він набув переносного значення «хвалити або вихвалити щось».

Прислівниковий зворот *por contra*, зі значенням «з іншого боку, навпаки» з'являється в кількох іспанських словниках (DRAE) [51], а також у багатьох лексикографічних джерелах як галліцизм, перекладений з французького *par contre*.

Серед галліцизмів також можна вирізнити семантичне запозичення або семантичну кальку, коли рідне слово набуває іншомовного значення.

Прикладом є дієслово *enervar* у значенні «нервувати», задокументоване у французькій мові з 1836 року. Традиційним значенням цього дієслова в іспанській мові є «послаблювати, забирати сили», а в переносному значенні - «послаблювати силу причин або аргументів».

Дієслово *observer* також отримало з французької мови нове значення «вказувати або звертати увагу».

Іменник *restauración* нещодавно набув значення «діяльність особи, яка володіє або керує рестораном» (DRAE) [51], яке йде з французької мови. Це також відносно нове значення в цій мові, оскільки перша документальна згадка про нього датується лише 1961 роком.

Також у іспанській мові присутні граматичні запозичення з французької мови, що є найменш поширеним типом запозичень. Серед них варто виокремити вживання прийменника *a* зі значенням *de* перед такими іменниками, як *dolor* або *ataque*, наприклад як *ataque al corazón*. Або вживання цього ж прийменника - замість *por* або *para* - після іменника та після інфінітива зі значенням доповнення до іменника.

Відомо, що іспанська орфографія чіткіше передає вимову слова. Орфографічні зміни запозичень, які прийшли з французької мови в іспанську:

1. Адаптація елементів, характерних для французької орфографії, до елементів, характерних для кастильської орфографії

v > b: *livrer* > *librar*

ç > s: *sans-façon* > *sanfasón*

ou > u: *rouler* > *rular*

gn > ñ: *cognac* > *coñac*

k > qu: *ski* > *esquí*

ai > e: *foutaise* > *futesa*

ph > f: *phoniatre* > *foniatra*

t(ion) > c(ión): *aviation* > *aviación*

ie > e: *vivandier* > *vivandero*

y > i / u: *anticyclone* > *anticiclón*, *glycémie* > *glucemia*

2. Спрощення подвоєнь

bonnet > *bonete*, *consommé* > *consomé*, *atterrissage* > *aterrizaje*, *marionnette* > *marioneta*, *adosser* > *adosar*, *admittance* > *admitancia*

3. Додавання голосного звуку в кінці слова

-ant > ante: *épatant* > *epatante*

-ard > -ardo: *guépard* > *guepardo*

-ac > -aque: *clac* > *claque*

-at > -ato: *orphelinat* > *orfanato*

-in > ino: *angevin* > *angevino*

-er > -ero: *pionnier* > *pionero*

-op > -ope: *sirop* > *sirope*

4. Скорочення кінцевого приголосного

chalet > *chalé*, *capot* > *capó*

5. Додавання голосного на початку слова, особливо часто зустрічається у випадках, коли слово починається на s

scaphandre > *escafandra*, *ski* > *esquí*, *stratègue* > *estratega*, *stylet* > *estilete*

6. Розміщення наголосу за правилами іспанської мови

fumet > *fumé*, *bistrot* > *bistró*, *bidon* > *bidón*

Існують певні запозичення, які з різних причин не піддаються графічній адаптації. Це стосується таких слів, як *amateur*, *fondue*, *brioche*, *forfait o prêt-à porter*. Інша велика група запозичень має, окрім первісної форми, один або кілька адаптованих до приймаючої мови варіантів. Це відбувається, наприклад, у таких випадках: *croissant/cruasán*, *mouton/mutón*, *gourmet/gurmet/gurmé*, *soufflé/souflé/suflé*, *tournée/turné*.

Морфологічна адаптація галіцизмів в іспанській мові не викликає особливих проблем. Обидві мови мають однакові категорії слів (іменники, прикметники, дієслова тощо) з характерними формальними ознаками (рід, число, відмінювання), що полегшує процес асиміляції. Зміни в граматиці відбуваються, перш за все, в іменниках; звідси часті зміни роду при запозиченні з французької на іспанську:

1. Зміна роду з чоловічого на жіночий

Le massacre (ч.р.) > *la masacre* (ж. р.)

2. Зміна роду з жіночого на чоловічий

la biscotte (ж. р.) > *el biscote* (ч. р.), *la claquette* (ж. р.) > *el claqué* (ч. р.); *une arabesque* (ж. р.) > *un arabesque* (ч. р.)

3. Невизначеність роду. Сюди входять випадки, коли іспанський термін набуває невизначеного роду, ті, що можуть мати два роди:

Невизначений рід: *avant-garde*, *choucroute*, *cassette*, *luge*, *matiné*, *mousse*, *reprise*.

Мають два роди: *clochard*, *crepe*, *crupier*.

Фонетична система французької мови суттєво відрізняється від іспанської, і через це при запозиченні відбуваються зміни, які зачіпають велику кількість фонем, як голосних, так і приголосних. Наприклад:

- [y] > [u]: *brut* > [brut]
- [œ] > [e]: *amateur* > [amatér]
- [ʒ] > [ʃ]: *collage* > [koláʃ]
- [z] > [s]: *boiserie* > [bwaserí]

Також у багатьох випадках відбувається зміщення наголосу:

- *alibi*: [alibi] > [álibi], [alíbi], [alibí]
- *camembert*: [kamãber] > [kámember], [kamambér]
- *élite*: [elit] > [élite], [elíte]
- *footing*: [futiŋ] > [fútin]

2.3. Особливості запозичень пов'язаних з війною в Україні

З початком повномасштабного вторгнення росії в Україну 2022 в багатьох мовах з'явилися нові терміни. З подією такого масштабу, як війна в Україні, і надалі з'являтимуться нові слова, конструкції, форми чи зміни значення. Події в Україні вплинули не лише на політичну ситуацію в світі, але й на суспільство, особливо на економіку, що також знайшло своє відображення в мові. У цей період словниковий запас ЗМІ збагатився новими виразами, з'явилися нові слова чи конструкції (неологізми), а також слова та вирази, які не використовувались з минулого століття.

Восени 2022 року, під загрозою енергетичної кризи, з'явився неологізм *energy tourists*, (*turistas energéticos*) яким ЗМІ називали німецьких туристів, які планували провести зиму в Іспанії, зокрема на Канарських островах, щоб уникнути зими в Німеччині і не платити за опалення та електроенергію в своїй країні, оскільки вони порахували, що дешевше буде провести два-три місяці в готелі на Канарських островах.

Nazismo від німецького *Nationalsozialismus* був ультраправою тоталітарною політичною ідеологією режиму, що правив Німеччиною з 1933 по 1945 рік з приходом до влади Націонал-соціалістичної німецької робітничої партії (НСДАП) Адольфа Гітлера. Від цього терміну прийшов інший — *desnazificación* (нім. *entnazifizierung*), який використовується для опису процесу усунення структур і політики, пов'язаних з нацистським режимом у Німеччині після Другої світової війни. Це запозичення з того часу не використовувалось до лютого 2022 року, коли воно почало широко вживатися у ЗМІ.

Впродовж цього часу також часто став використовуватись термін *la guerra informática*, запозичення-калька з англійського *information warfare*, яке існує ще з ХХ століття [45, с. 128].

Bayraktar TB2 — неасимільоване запозичення з турецької мови. Це турецький середньовисотний безпілотний бойовий літальний апарат великої дальності, здатний виконувати автономні або дистанційно керовані польоти, що виробляється турецькою компанією Байкар та використовується в Україні для бойових завдань.

Macronizar (з української *макронити*) — вдавати, що дуже стурбований певною ситуацією, публічно демонструвати ознаки занепокоєння, але при цьому нічого не робити. Йдеться про президента Франції Еммануеля Макрона та його заяви щодо ситуації в Україні [47].

Orco (з англ. *orc*) — старий термін, що раніше означав лише фантастичних створінь з творів [56]. Під час війни між Україною та росією в українській він набув нового значення, та, відповідно, і в іспанській. Зараз це зневажливий термін, який широко використовується багатьма громадянами України для

позначення російських солдатів, які беруть участь у російсько-українській війні, а також громадян росії, які підтримують агресію росії проти України. Цей термін зустрічається в ЗМІ (CNN, La razón, The New York Times).

Ruscismo — це адаптація українського терміну *рашизм*, що походить від української та англійської вимови слів «росія» та «фашизм» що використовується низкою науковців, політиків та публіцистів для опису політичної ідеології та соціальних практик росії наприкінці 20-го та на початку 21-го століть, особливо під час правління останнього президента [56].

Висновки до другого розділу

Розділ 2 розглядає різні аспекти мовної взаємодії між культурами, зокрема англіцизми в іспанській мові, запозичення з французької мови та особливості семантичних запозичень, пов'язаних з війною в Україні. Вивчення цих явищ дозволяє краще зрозуміти процеси культурного обміну та впливу однієї мови на іншу.

У сучасному світі англійська мова стрімко розвивається у багатьох сферах а саме у технології, медицині та економіці та має значний вплив на багато мовних систем, включаючи іспанську. Спенгліш, або явище з'єднання англійських та іспанських елементів у мовній практиці, є відображенням взаємодії між цими двома культурами. Він може виявлятися у випадковому змішуванні слів або створенні цілих речень, що поєднують елементи обох мов, що свідчить про його різноманітність у використанні.

Запозичення з французької мови зустрічатися в різних сферах життя, таких як мистецтво, культура, наука, технології та мають важливе культурне значення, відображаючи історичні, соціальні та політичні зв'язки між країнами та культурами.

Особливості запозичень, зумовлених війною в Україні, свідчать про постійну динаміку мовного складу та вплив історичних подій на мовну еволюцію та показує, що іспанська мова має запозичення з турецької, німецької та української мов.

Дослідження цих явищ є важливим кроком у розумінні мовних процесів та культурних зв'язків у сучасному світі.

ВИСНОВКИ

У цій роботі було проаналізовано поняття «запозичення» у сучасній іспанській мові. Розглянуті різні аспекти цього явища, включаючи причини його виникнення, етапи асиміляції запозичених слів та роль неологізмів у цьому процесі. Особлива увага була приділена структурно-семантичному аналізу запозичень з англійської та французької мов, а також тим, які виникли в контексті війни в Україні.

В результаті аналізу було визначено, що процес запозичення є складним і важливим для мовного розвитку та впливає на розвиток мови і відображає соціокультурні зміни в сучасному суспільстві. Вивчення цього явища має велике значення для розуміння динаміки мовних змін та соціокультурних трансформацій у сучасному суспільстві.

У першому розділі було розглянуто теоретичні аспекти явища запозичень, зокрема визначено поняття запозичення у лінгвістиці та виокремлено основні причини виникнення запозичень, враховуючи лінгвосоціальні чинники їхньої адаптації в іспанській мові. Ми прийшли до висновку, що запозичення – це процес, який означає перехід елементів різних рівнів однієї мови в іншу.

Також були розглянуті різні етапи асиміляції запозичених слів та роль неологізмів у цьому процесі. Рівні асиміляції запозичень в мові представляють собою ступені їхньої інтеграції та адаптації в мовний склад. Процес запозичення визначається різноманітними лінгвістичними та екстралінгвістичними факторами, такими як потреба в номінації нових предметів та явищ, престиж мови, з якої запозичуються слова, мовні контакти.

Значна частина іншомовної лексики, особливо англійського походження, виникає через те, що англійська мова на сьогодні вважається мовою міжнародного спілкування. У цьому контексті важливу роль відіграють неологізми. Створення нових термінів та виразів для опису сучасних явищ та технологій є відображенням постійної еволюції мови. Ці неологізми, часто створені на основі англійських слів чи фраз, впливають на лексичне багатство та виразність мови, доповнюючи її словниковий склад та виражаючи нові ідеї та

концепції. Таким чином, неологізми сприяють активному мовному розвитку та адаптації до сучасних потреб спілкування.

У другому розділі було проведено структурно-семантичний аналіз запозичень в іспанській мові з різних джерел, зокрема англіцизмів, галліцизмів та слів, що виникли у зв'язку з війною в Україні та було здійснено їх класифікацію, виявлено їхні основні риси та особливості використання у мовному контексті.

Використання англіцизмів свідчить про вплив англійської мови на культурний та технологічний контекст іспаномовних спільнот. Це пов'язано з розвитком інтернету, масової культури та міжнародної торгівлі. Протягом останніх кількох десятиліть англійська мова стала основною мовою у сфері науки, технологій та інженерії. Крім того, англійська культура, включаючи літературу, кіно, музику та телебачення, має значний вплив на світову культуру, а отже, і на іспанську.

Галліцизми, хоча й менш поширені, також відображають вплив французької мови на іспанську лексику. Аналіз галліцизмів дозволив виявити їхню специфічну роль у різних сферах життя, наприклад у сферах моди, культури та гастрономії.

Слова, що виникли внаслідок війни в Україні, демонструють вплив геополітичних подій на мовний розвиток. Їхній аналіз вказує на механізми створення нових термінів для опису військових та політичних реалій. Ці запозичення свідчать про роль мови у відображенні та інтерпретації світових подій.

Загальною тенденцією є те, що кожен тип запозичень вносить свій унікальний вклад у лексичний склад іспанської мови та її культурний контекст. Вивчення цих явищ дозволяє краще розуміти динаміку мовного розвитку та вплив зовнішніх факторів на мовну систему.

Отже, дослідження показало, що явище запозичень у іспанській мові є складним та багатограним, і вивчення його дозволяє отримати більш глибоке розуміння як мовних, так і соціокультурних процесів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архипенко Л. М. Іншомовні лексичні запозичення в українській мові : етапи і ступені адаптації (на матеріалі англіцизмів у пресі кінця ХХ – початку ХХІ ст.) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 – українська мова / Л. М. Архипенко. 2005. 20 с.
2. Босак, Н. Ф., Печерська В. А. Причини появи запозичень-англіцизмів в українських ЗМІ, Матеріали ІІ Міжнародної наукової конференції, Лексикограматичні інновації в сучасних слов'янських мовах. Дніпропетровськ: Пороги, 2005. С. 43-45.
3. Білецький А.О. Адаптація давньогрецького ономастикону в східнослов'янських мовах. Іноземна філологія. 1971. Вип. 24. С. 17-23.
4. Верба Г., Орличенко О. Успадкована та запозичена лексика: відмінність поняття етимології слів і запозичення (на матеріалі іспанської та української мов). 2021. С. 25–37.
5. Есенова Е. Основні причини запозичення іншомовних лексичних одиниць. Сучасні дослідження з іноземної філології : Зб. наук. пр. 13-те вид. Ужгород, 2015. С. 46–50.
6. Кислюк Л.П. Словотвірний потенціал запозичень в сучасній українській літературній мові (на матеріалі англійських та німецьких запозичень): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.15. Київ, 2000. 17с.
7. Кочерган, М. П. Загальне мовознавство. Київ: Академія, 1999. 254 с.
8. Лісогуб Л. Особливості граматичного освоєння англійських запозичень у німецькій мові у сфері економіки. Наукові записки. Філологічні науки. 2000. Т. 18. С. 85–88.
9. Муромцев І.В. Особливості освоєння лексики іншомовного походження в сучасній українській мові (морфологічний аспект). Вісник Харківського ун-та. 1986. No 284. С. 72-77.
10. Сандига Л. Англомовні неологізмів у сучасному економічному дискурсі. КНУ імені Тараса Шевченка, Київ, 2014. С. 458-465.

11. Селіванова О. Проблема форм міксації мов у соціолінгвістиці / О. Селіванова // Мова і суспільство. - 2011. - Вип. 2. - С. 3–10.
12. Семчинський С. В. Загальне мовознавство / С. В. Семчинський. – К. : Вища шк., 1988. 327 с.
13. Ткаченко Л. Л. Стилїстика іспанської мови. Навчальний посібник для студентів-філологів вищих закладів освіти. – Херсон: ХДУ, 2013. – 231 с.
14. Туровська Л. В., Василькова Л. М. Нові слова та значення. Київ : Довіра, 2008. 271 с.
15. Ходарева І., Дьолог О. Місце і роль запозичень в сучасній українській економічній термінології. Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Харків. 2020.
16. Шевченко, О.В. Запозичення як засіб збагачення української лексики / Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Філологія, 2019. 198 с.
17. Albir H. Traducción y Traductología. Introducción a la Traductología, 2001. 695 p.
18. Amador M. Los anglicismos en la lengua española a través de la prensa de la primera mitad del siglo XIX. Revista de Investigación Lingüística. 2014. P. 221–241.
19. Black Eyed Peas and Shakira. "Girl like Me." Translation. Epic Records, 2020. MP3.
20. Boeree G. Cambio y evolución en el Lenguaje. Shippensburg University - Website. URL: <https://webpace.ship.edu/cgboer/cambioesp.html>.
21. Campbell L. Historical linguistics: An introduction. Edinburgh : Edinburgh University Press, 1998. 396 p.
22. Capuz G. 1996. Tendencias en el estudio de las diversas etapas de la influencia angloamericana en español moderno (con especial atención al nivel léxico) en Alonso González, Actas del III Congreso Internacional de Historia de la Lengua Española, Salamanca, 22-27 de noviembre de 1993, vol. 2: 1289-1308.

23. Capuz G. El tratamiento del préstamo lingüístico y el calco en los libros de texto de bachillerato y en las obras divulgativas. Universitat de València. URL: <https://www.um.es/tonosdigital/znum17/secciones/tritonos-1-librosdetexto.htm>.
24. Capuz G. Préstamos del español: lengua y sociedad. Madrid: Arco/Libros, 2004. 74 p.
25. Capuz G. El préstamo lingüístico (conceptos, problemas y métodos), Valencia, Universidad, 1998. 297 p.
26. Coronavirus, recomendaciones lingüísticas. Fundación del español urgente. URL: <https://fundeu.es/coronavirus-recomendaciones-lenguaje/>.
27. Curell C. Contribución al estudio de la interferencia lingüística. Los galicismos del español contemporáneo. Frankfurt: Peter Lang. 2005. 120 p.
28. El préstamo lingüístico. Ortografía de la lengua española. 2010. URL: <https://www.rae.es/ortografía/el-préstamo-lingüístico>.
29. Fernández B. El Préstamo Lingüístico en Español Peninsular Actual: Tratamiento Teórico y Análisis de Datos, Tesis doctoral de la Universidad de Málaga (inédita), 1997.
30. Filipovic R. Primary and secondary adaptation of loan-words. Wiener Slavistisches Jahrbuch. 1977, S. 116-125.
31. Gillespie C. People Are Traveling to Other States & Countries to Get Vaccinated for COVID—But Is This Legit?. Health. 2022. URL: <https://www.health.com/condition/infectious-diseases/coronavirus/what-is-vaccine-tourism#:~:text=Vaccine%20tourism%20means%20visiting%20another,wasn't%20initially%20available%20worldwide>.
32. Ivošević L. Los neologismos en el español actual. Zagreb, 2020. 26 p.
33. Lewandowski T. Diccionario de Lingüística. Versión española de García Denche-Navarro, M. L. & Bernárdez, E. Madrid: Cátedra, 1992, 464 p.
34. López, J. M. El anglicismo en el español actual (2ª ed.). Madrid: Arco Libros, 2004. 96 p.

35. Lázaro Carreter Fernando (1987). «Los medios de comunicación y la lengua española». Primera reunión de Academias de la Lengua Española sobre el lenguaje y los medios de comunicación (octubre de 1985). Madrid: RAE, 29-43.
36. Martínez de Sousa, J. «Galicismo» en Diccionario de redacción y estilo. Madrid: Pirámide, 1997. pp. 217-225.
37. Medina López, Javier. El anglicismo en español actual. Madrid. Arco Libros. 2004. 96 p.
38. Mounin G. Dictionnaire de la linguistique. París: PUF, 1974. 346 p.
39. Pons E. "Préstamos del inglés en revistas femeninas: entre la necesidad denominativa y la estrategia pragmática". Pragmalingüística. (20), 61-91. 2021.
40. Praat, C. El anglicismo en el español peninsular contemporáneo. Madrid: Gredos, 1980. 276 p.
41. Prat S. M. Préstamos del catalán en el léxico español : tesis doctoral. 2003. 518 p.
42. Rosalía. "LLYLM." LLYLM. Columbia Records, 2023. MP3.
43. Sala M. El problema de las lenguas en contacto, México, UNAM, 1988. 234 p.
44. Seco M. «La importación léxica y la unidad del idioma: anglicismos en Chile y en España. Boletín de Filología». 2000. p. 253-280.
45. Spišiaková M. EUFEMISMOS Y NEOLOGISMOS EN EL CONTEXTO DE LA GUERRA EN UCRANIA. 2023. P. 122–130.
46. Stavans I. Spanglish: The making of a new american language. New York : HarperCollins, 2004. 288 p.
47. Surge una nueva expresión, 'Hacer un Macron', y esto es lo que significa | Foro de Mujeres Independientes. Independent Women's Forum. URL: <https://www.iwf.org/es/2022/05/13/a-new-expression-emerges-to-do-a-macron-and-heres-what-it-means/>.
48. Uso de anglicismos en español. Ziggurat. URL: <https://www.ziggurat.es/blog/uso-de-anglicismos-en-espanol/>.

СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

49. Cambridge Dictionary | English Dictionary, Translations & Thesaurus. URL: <https://dictionary.cambridge.org/>.
50. Diccionario Anaya de la lengua. / ed. by G. Anaya. Madrid : Anaya, 2002. 1195 p.
51. Diccionario de la lengua española URL: <https://dle.rae.es/>.
52. Diccionario panhispánico de dudas. «Diccionario panhispánico de dudas». URL: <https://www.rae.es/dpd/>.
53. Doval G. Diccionario de expresiones extranjeras. [Madrid] : Ediciones del Prado, 1996. 417 p.
54. Moliner María. Diccionario de uso del español. Madrid: Gredos, 1966.
55. Velasco M. GALICISMOS Y FALSOS AMIGOS ENTRE EL ESPAÑOL Y EL FRANCÉS. ESTUDIO TEÓRICO Y PROPUESTA LEXICOGRÁFICA. Salamanca : Cícero, S. L., 2019. 386 p.
56. Wikipedia, the free encyclopedia. Wikipedia. URL: <https://www.wikipedia.org/>.

Resumen

Este trabajo está dedicado al estudio de los préstamos en la lengua española. Se describe su naturaleza general, las razones de su aparición y adaptación, así como un análisis estructural y semántico de los préstamos del inglés y el francés y de los que han surgido en relación con la guerra de Ucrania.

La evolución de la sociedad tiene un profundo impacto en la evolución del idioma, influyendo en el crecimiento y la transformación del vocabulario de todas las lenguas. El mundo moderno experimenta rápidos cambios, dando lugar a nuevos fenómenos y procesos que exigen la creación de nuevos términos para explicarlos. Los individuos pueden incorporar ciertos elementos lingüísticos de otras lenguas para describir fenómenos nuevos dentro de su propio contexto lingüístico. Los préstamos se emplean con frecuencia para describir fenómenos nuevos para los que no existe un término correspondiente en la lengua materna. El español, como cualquier otra lengua, se caracteriza por este fenómeno. El vocabulario del español se ve perpetuamente incrementado por la incorporación de préstamos de otras lenguas. Desde hace mucho tiempo, los préstamos lingüísticos son objeto de estudio por parte de lingüistas que los sistematizan y analizan.

La relevancia del estudio de los préstamos en la lengua española se debe a que este proceso influye activamente en el desarrollo de la lengua y refleja los cambios socioculturales de la sociedad moderna.

El objeto de estudio son los elementos léxicos extranjeros que han entrado en la lengua española a través del proceso de préstamo. El objeto de estudio son las características de los préstamos en la lengua española moderna. El propósito del estudio es investigar el fenómeno de los préstamos en la lengua española, teniendo en cuenta su naturaleza general, las razones de su aparición y adaptación, así como el análisis estructural y semántico de los préstamos del inglés y el francés y los que han surgido en relación con la guerra de Ucrania.

Los métodos utilizados para resolver las tareas son: método analítico y descriptivo, método selectivo, método comparativo, método de observación y

descripción lingüística directa, método de clasificación, método de analogía y método de explicación.

La novedad del estudio consiste en un enfoque integrado del estudio de los préstamos en la lengua española, que incluye el análisis estructural y semántico y la investigación de fenómenos lingüísticos modernos como los anglicismos y los préstamos más recientes relacionados con los acontecimientos geopolíticos contemporáneos.

La importancia práctica del trabajo radica en que sus resultados pueden utilizarse para mejorar la comprensión de los procesos de préstamo y asimilación de extranjerismos en español, lo cual es importante para traductores, lingüistas y profesores de español.

El primer capítulo aborda los conceptos básicos relacionados con los préstamos en lingüística, así como las razones de la aparición de los préstamos y los factores lingüísticos y sociales de su adaptación. Se analizan las etapas de asimilación de las palabras prestadas y el papel de los neologismos en el proceso de préstamo en español. Tras analizar los trabajos científicos sobre el tema del préstamo, hemos llegado a la conclusión de que el préstamo de palabras es un proceso largo y complicado de transformación de una palabra extranjera en las reglas fonéticas y gramaticales de la lengua receptora. Las razones de los préstamos son la necesidad de nuevos conceptos, el progreso tecnológico y el contacto entre culturas. Este fenómeno es común en todas las lenguas y ocurre cuando las culturas entran en contacto y existe una necesidad de nombrar nuevos conceptos, objetos o tecnologías. Los préstamos pueden ser léxicos, fonéticos, morfológicos o sintácticos. Los léxicos son los más comunes y consisten en la incorporación de palabras extranjeras en el vocabulario de la lengua receptora. La característica de la asimilación completa de un lexema prestado es su asimilación a nivel gráfico, fonético, morfológico y semántico.

Los préstamos lingüísticos pueden surgir por el contacto lingüístico (el comercio, la colonización, la migración y otras formas de interacción entre diferentes culturas pueden llevar a la incorporación de términos extranjeros), la innovación tecnológica y científica (nuevos inventos y descubrimientos a menudo vienen

acompañados de nuevos términos que se adoptan de la lengua de origen), el prestigio lingüístico (lenguas consideradas de mayor prestigio pueden influir en otras menos prestigiosas, llevando a la adopción de sus términos), las necesidades comunicativas (la falta de una palabra equivalente en la lengua receptora puede conducir al préstamo de un término extranjero).

Los neologismos desempeñan un papel importante en el proceso de préstamo. A menudo, los neologismos en español son el resultado de la necesidad de nombrar nuevas realidades, tecnologías o conceptos que no existían previamente en la lengua. Estos pueden ser creados a través de la combinación de raíces existentes, la creación de palabras completamente nuevas, o más comúnmente, mediante el préstamo de otras lenguas. El español, como lengua viva y en constante evolución, adopta neologismos de diversas fuentes, principalmente del inglés debido a su influencia global en la tecnología, la ciencia y la cultura popular.

El fenómeno del préstamo lingüístico refleja la dinámica y adaptabilidad de las lenguas en respuesta a los cambios culturales, sociales y tecnológicos. El estudio de este fenómeno nos permite entender mejor la evolución de las lenguas y las interacciones entre diferentes culturas.

El segundo capítulo está dedicado al análisis estructural y semántico de los préstamos en español. Se analizan en detalle los anglicismos y el fenómeno del spanglish como resultado de la interacción lingüística entre culturas. Se analizan los préstamos del francés y su influencia en el español y los préstamos relacionados con la guerra de Ucrania y sus características específicas.

Los anglicismos son palabras o expresiones del inglés adoptadas por el español. Este fenómeno se ha intensificado con la globalización y el predominio cultural y tecnológico de los países anglófonos, especialmente Estados Unidos. Los anglicismos pueden ser clasificados según varios criterios: adaptados (palabras que se ajustan a las reglas fonéticas y ortográficas del español (*fútbol* de *football*)), no adaptados (palabras que se mantienen en su forma original (*chat*)), calcos (traducciones literales de expresiones inglesas (*perro caliente* de *hotdog*)).

El spanglish es una forma de bilingüismo en la que se mezclan elementos del español y el inglés, a menudo en el habla de comunidades hispanohablantes en Estados Unidos. Este fenómeno puede incluir la combinación de palabras de ambos idiomas en una misma oración, la adaptación de estructuras gramaticales. El spanglish refleja la interacción y convivencia de dos culturas y puede ser visto tanto como un signo de riqueza lingüística como una amenaza a la pureza del idioma.

El francés ha influido en el español en diversas épocas históricas, especialmente durante el periodo de la Ilustración y a través del contacto cultural en la moda, la gastronomía, la política y las artes. Los préstamos del francés pueden ser categorizados en términos culinarios (*chef, croissant*), moda (*boutique, chic*), términos técnicos (*avión, limusina*).

Al igual que con los anglicismos, los préstamos del francés pueden adaptarse al español o conservar su forma original. Su integración depende de factores como la frecuencia de uso y la familiaridad de los hablantes con la lengua francesa.

La guerra de Ucrania ha generado un conjunto específico de préstamos lingüísticos en español, muchos de los cuales provienen del inglés y del ucraniano. Ejemplos de estos préstamos incluyen *turistas energéticos, la guerra informática, macronizar*.

La incorporación de estos préstamos refleja la necesidad de nombrar nuevos conceptos y fenómenos surgidos a raíz del conflicto y su cobertura mediática internacional. Estos términos pueden ser temporales o estabilizarse en el léxico español dependiendo de la evolución de la guerra y su relevancia en el discurso público.

El análisis estructural y semántico de los préstamos en la lengua española muestra la constante evolución y adaptación del idioma frente a influencias externas. Los anglicismos y el spanglish destacan la fuerte presencia del inglés en la cultura hispanohablante contemporánea. Los préstamos del francés demuestran una influencia histórica en áreas específicas como la gastronomía y la moda, mientras que los préstamos recientes relacionados con la guerra de Ucrania ilustran cómo eventos globales pueden impactar rápidamente el vocabulario de una lengua.

El estudio de los préstamos lingüísticos en el español revela la profunda interconexión entre el lenguaje y los fenómenos sociales, culturales e históricos. A lo largo del análisis, se han identificado varios puntos clave que ilustran cómo los préstamos han influido en la evolución del idioma español. El concepto de préstamo lingüístico no solo abarca la adopción de palabras extranjeras, sino también su adaptación y evolución dentro del sistema lingüístico receptor. Los préstamos lingüísticos desde su elaboración hasta la asimilación y el uso cotidiano reflejan la interacción dinámica entre distintas culturas y lenguas. La capacidad del español para adaptarse y enriquecerse con influencias externas asegura su relevancia y vitalidad en un mundo en constante cambio. Este fenómeno de préstamos lingüísticos es una manifestación de la riqueza y dinamismo del español, permitiendo que el idioma se mantenga relevante y funcional en un mundo globalizado.